Programowanie sieciowe Instrukcja do laboratorium LAB08

Zadanie 1. Przeanalizować kod programu syslog_test.c, skompilować i uruchomić program. Po uruchomieniu sprawdzić w konfiguracji, gdzie zapisywane są logi demona syslog (plik /etc/rsyslog.conf (system Centos udostępniony na plutonie) i ewentualnie plik w katalogu /etc/rsyslog.d z wyrazem "default" w nazwie (zwykle w systemie Ubuntu)). Sprawdzić w odpowiednim pliku, czy komunikaty zostały zapisane do pliku.

- a) Dlaczego komunikat o priorytecie LOG_INFO nie został zapisany do pliku? Zmienić program tak, aby komunikaty o priorytecie LOG_INFO były zapisywane do pliku.
- b) Zmienić konfigurację demona rsyslogd tak, aby komunikaty typuLOG_LOCAL7 były zapisywane do pliku /var/log/local7:
  - Dołożyć odpowiedni wpis w odpowiednim pliku konfiguracyjnym demona syslog: local7.* /var/log/local7
  - Stworzyć plik /var/log/local7 z takimi prawami, użytkownikiem i grupą jak pozostałe pliki w katalogu /var/log, które służą do logowania
  - Zrestartować demona rsyslogd: service rsyslog restart (lub systemctl restart rsyslogd)
  - Sprawdzić, czy komunikaty zapisywane są do nowego pliku

Pomocne komendy: ls -1, touch 'nazwa_pliku', chown user:group
file name, systemctl status rsyslogd, systemctl restart rsyslogd

Zadanie 2. Skompilować program daytimetcpsrvv6.c i uruchomić. Sprawdzić PID i PPID procesu, oraz terminal sterujący procesu serwera komendą ps. Sprawdzić stan gniazd procesu (ss –antp6, netstat -antp6).

Plik daytimetcpsrvv6_daemon.c jest programem, który umożliwia otwarcie gniazda nasłuchującego z poziomu administratora systemu, natomiast połączenia przychodzące obsługiwane są z poziomu innego użytkownika. Skompilować program, uruchomić z poziomu administratora, sprawdzić PID procesu, właściciela i terminal sterujący. Sprawdzić stan gniazda nasłuchującego (netstat –t6nap). Porównać wyniki z uzyskanymi dla programu daytimetcpsrvv6.c. Jak to się stało, że właścicielem portu uprzywilejowanego nie jest użytkownik root (jaka funkcja odpowiada za tą funkcjonalność)? Po stronie klienta dopisać do pliku /etc/hosts odwzorowanie nazwy serwera na adres IP. Połączyć się klientem daytimetcpcli_names.c z serwerem za pomocą nazwy serwera np. :

```
gcc daytimetcpcli_name.c -o daytimetcpcli_name (lub make)
./daytimetcpcli name nazwa serwera daytime
```

Sprawdzić logi serwera syslog.

- a) Zmienić kod programu w taki sposób, aby wyeliminować funkcje printf() i fprintf(), zastępując je logowaniem do demona syslog.
- b) W funkcji daemon_init() zastąpić funkcję chdir() na chroot() ścieżkę zmienić na katalog '/tmp'. Sprawdzić z poziomu programu zawartość katalogu '/' dla procesu przed i po wywołaniu funkcji chdir() i chroot() z wykorzystaniem logowania do demona syslog. Do wylistowania katalogu można wykorzystać kod z programu readdir.c.

Zadanie 3. Sprawdzić jak działają komendy nslookup, host i dig dla serwerów localhost, galaxy.agh.edu.pl i saturn.kt.agh.edu.pl. Zakomentować wpisy 'nameserver' w pliku '/etc/resolv.conf' i sprawdzić, czy komendy nslookup, dig i host działają - symulacja błędnie działającego DNS na komputerze. Komendy nslookup i host powinny zwrócić błąd po czasie oczekiwania.

Następnie w programach host, dig i nslookup podać adres serwera DNS z linii komend i w ten sposób ominąć błędną konfigurację DNS (Uwaga na dostępność serwera DNS z danej domeny, zwykle adres 8.8.8.8 jest dostępny z każdej lokalizacji):

host galaxy.agh.edu.pl 149.156.1.3

nslookup galaxy.agh.edu.pl 149.156.1.3

Odkomentować wpisy 'nameserver' w pliku '/etc/resolv.conf'.

Zadanie 4. Programy udp_echo_serv_getaddrinfo.c i udp_echo_cli_getaddrinfo.c implementują bardzo dobrze znaną usługę ECHO za pomocą protokołu UDP. Przykłady różnią się od dotychczasowych tym, że obsługują zarówno protokół IPv4 jak i IPv6, oraz jako parametry można podawać nazwy serwerów i nazwę usługi (np. echo). W kliencie tekst, który ma być wysłany do serwera jest podawany jako argumenty wywołania programu. W parach:

- a) Przetestować działanie programów dla usługi echo (port 7)używając adresów i nazw komputerów. W pliku /etc/hosts należy dodać adres komputera kolegi pod nazwą www.facebook.com. Sprawdzić do jakiej rodziny adresów dołącza się serwer jeśli do AF_INET, to zmodyfikować strukturę hints w programie, tak aby zwracany był adres z rodziny AF_INET6. Przetestować komunikację dla protokołu IPv4 i IPv6 z adresem www.facebook.com.
- b) Zdefiniować nową usługę echo_ps na porcie 52341 w pliku /etc/services. Przetestować działanie programów dla usługi na nowym porcie.
- c) Przerobić programy serwera i klienta w taki sposób aby można wymusić rodzinę adresów, które używają, przez opcje wywołania programu.
- d) Przerobić klienta, tak aby był zarówno programem interaktywnym (dane wysyłane do serwera były pobierane z linii komend jeśli nie będą podane jako argumenty uruchomienia programu) i wsadowym.
- e) Przerobić program klienta, tak, aby używał protokołu TCP.
- f) Przerobić program serwera, tak aby używał protokołu TCP.

Zadanie 5. Za pomocą programu getaddrinfo.c przetestować wszystkie opcje z tabel dla funkcji getaddrinfo() z wykładu #8 zmieniając parametry funkcji getaddrinfo() (parametry struktury hints):

- a) Jakie parametry należy przekazać dla funkcji getaddrinfo() dla serwera, który ma nasłuchiwać na porcie dla usługi ECHO, tak aby bezpośrednio można było wykorzystać dane zwracane przez funkcję getaddrinfo() w funkcji socket() i bind()?
- b) Jakie parametry należy przekazać dla funkcji getaddrinfo() dla klienta, który ma połączyć się na porcie dla usługi ECHO z serwerem, tak aby bezpośrednio można było wykorzystać dane zwracane przez funkcję getaddrinfo() w funkcji socket() i connect()?
- c) Jakie parametry należy przekazać dla funkcji getaddrinfo() dla klienta, który ma połączyć się na porcie dla usługi ECHO z serwerem na adresie loopback, tak aby bezpośrednio można było wykorzystać dane zwracane przez funkcję getaddrinfo() w funkcji socket() i connect()?

Zadanie 6. (Nieobowiązkowe) Przeanalizować kod programu hostent.c. Co jest wynikiem działania programu. Przekompilować i uruchomić program dla ustawionej i nieustawionej zmiennej RES_USE_INET6 (w dowolny sposób pokazany na wykładzie #8). Program uruchomić dla kilku adresów np. localhost, galaxy.agh.edu.pl, saturn.kt.agh.edu.pl. Sprawdzić, jakie adresy są zwracane.

Zakomentować wpisy 'nameserver' w pliku '/etc/resolv.conf' i sprawdzić, czy program hostent.c działa poprawnie. Następnie dołożyć do pliku '/etc/hosts' adresy (niekoniecznie prawdziwe) dla serwerów galaxy.agh.edu.pl oraz saturn.kt.agh.edu.pl i sprawdzić co zwraca program hostent.c.

Odkomentować wpisy 'nameserver' w pliku '/etc/resolv.conf'.

Sprawdzić w man do czego służy plik konfiguracyjny '/etc/host.conf'.

Przerobić serwer daytimetcpsrvv6.c w taki sposób, aby port, na którym nasłuchuje był podawany jako parametr wywołania programu przez nazwę usługi a nie numer portu – rozwiązać zadanie w ten sam sposób jak jest to zrobione w programie daytimetcpcli_names.c (z użyciem funkcji getservbyname()).

Pytania sprawdzające:

- 1. Jakie podstawowe właściwości powinien mieć proces, który ma działać, jako demon w systemie Unix?
- 2. Dlaczego od odłączenia się procesu od terminala sterującego wymagane jest wywołanie dwóch funkcji fork()?
- 3. Dlaczego podczas tworzenia procesu demona należy zignorować (obsłużyć) sygnał SIGHUP?
- 4. Dlaczego podczas tworzenia procesu demona należy przekierować stdin, stdout i stderr do /dev/null?
- 5. Do czego służy demon syslog?

- 6. Do czego służą parametry "level" i "facility" w API do sysloga?
- 7. W jaki sposób w programie z poziomu API do demona syslog można wpływać na miejsce, w którym zapisywane są logi?
- 8. W jaki sposób administrator systemu może wpływać na miejsce, w którym zapisywane są logi demona syslog?
- 9. Co jest przechowywane w plikach /etc/hosts, /etc/networks, /etc/services, /etc/protocols?
- 10. Do czego służą pliki /etc/host.conf i /etc/resolv.conf?
- 11. Do czego służą funkcje gethostbyname() i gethostbyname2() i czym się różnią?
- 12. Do czego służy opcja RES_USE_INET6?
- 13. Do czego służą funkcje gethostbyaddr() i getnameinfo()?.
- 14. Do czego służą i jakie parametry przechowują struktury hostent i servent?
- 15. Jakie rekordy z usługi DNS pobierają funkcje gethostbyname(), gethostbyaddr(), getaddrinfo() i getnameinfo()?
- 16. Które funkcje w jednym wywołaniu mogą zwrócić jednocześnie rekordy A i AAAA z usługi DNS?
- 17. Które funkcje przekazują rekordy PTR z usługi DNS?
- 18. Jakie parametry należy przekazać dla funkcji getaddrinfo() dla serwera, który ma nasłuchiwać na danym porcie, tak aby bezpośrednio można było wykorzystać parametry zwracane przez funkcję getaddrinfo() w funkcji socket() i bind()?
- 19. Jakie parametry należy przekazać dla funkcji getaddrinfo() dla klienta, który ma połączyć się na danym porcie z serwerem, tak aby bezpośrednio można było wykorzystać dane zwracane przez funkcję getaddrinfo() w funkcji socket() i connect()?
- 20. Jakie parametry należy przekazać dla funkcji getaddrinfo() dla klienta, który ma połączyć się na danym porcie z serwerem na adresie loopback, tak aby bezpośrednio można było wykorzystać dane zwracane przez funkcję getaddrinfo() w funkcji socket() i connect()?